

“Химическая технология”. Определяются многоуровневая процедура и принципы отбора содержания обучения профессионально ориентированной монологической речи студентов данного направления подготовки. Анализируются и описываются компонентный состав содержания обучения профессионально ориентированной монологической речи и его составляющие в контексте обеспечения всестороннего комплексного развития личности, имеющей знания, умения и навыки для дальнейшего самостоятельного развития и совершенствования. Исследуются и определяются: тематика и коммуникативные ситуации, чаще всего применяемые в профессиональных сферах общения будущих технологов; роли, выполняемые ими в зависимости от производственной функции; критерии и источники отбора текстового и языкового материала для формирования англоязычной компетентности в профессионально ориентированной монологической речи студентов направления подготовки “Химическая технология”.

Ключевые слова: содержание обучения, профессионально ориентированная монологическая речь, процедура отбора содержания обучения, компонентный состав, критерии отбора, специалист направления подготовки “Химическая технология”.

VOLKOVA O. A. Content of teaching English profession-oriented monologue speech to future technologists.

The article deals with the problems of content selection for teaching English profession-oriented monologue speech to students specialized in Chemical Technology. The multi-level procedure and principles of content selection for teaching profession-oriented monologue speech to students studying in this field have been defined. The component structure of the content for teaching profession-oriented monologue speech and its constituents have been analyzed and described in the context of comprehensive and integrated development of the person that has knowledge and skills for further self-development and improvement. The topics and communicative situations often used in professional spheres of future technologists, the roles they perform depending on their production function, the criteria and sources of text and language material selection for teaching English profession-oriented monologue speech to students specialized in Chemical Technology have been investigated and determined.

Keywords: content of teaching, profession-oriented monologue speech, process of content selection, content components, criteria for content selection, specialist in the field of chemical technology.

УДК 378.091.33-021.464

Дерев'яно О. В.

МОТИВАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ІНЖЕНЕРА-МЕХАНІКА

У статті визначено сутність мотивації професійного самовдосконалення майбутнього інженера-механіка як складової його готовності до професійної діяльності, надані умови для її розвитку. Виділені напрямки ефективного впливу на процес розвитку мотивації професійного самовдосконалення майбутніх фахівців технічних спеціальностей.

Ключові слова: майбутній інженер-механік, професійна діяльність, мотивація, професійне самовдосконалення.

В умовах сучасної кризи економічної, політичної, соціальної, наукової, культурної та інших сфер життєдіяльності українського суспільства, що передбачають бурхливі, стрімкі, глибинні кількісні та якісні зміни, особливе значення для особистісного та професійного розвитку інженера набуває рівень розвитку його мотивації професійного самовдосконалення. Оскільки саме прагнення фахівця до постійного самопізнання, саморозвитку, самоактуалізації в умовах внутрішньо особистісної та зовнішньої, соціально-професійної нестабільності забезпечує, з одного боку, його професійну стійкість, усталеність, відповідний рівень професійної компетентності, з іншого, – постійний професійний розвиток. Відтак, готовність майбутнього фахівця до інженерної діяльності у вищому навчальному закладі як мета та результат його професійної підготовки має включати як інтегровальний компонент мотивацію професійного самовдосконалення.

З'ясування окремих аспектів досліджуваної проблеми у педагогічній науці здійснювалося у різних напрямках: професійне самовдосконалення вчителів (О. Абдулліна, А. Богуш, С. Гончаренко, М. Євтух, Н. Кічук, Н. Кузьміна, О. Мороз, О. Савченко), офіцерів (О. Діденко), медиків (Л. Дудікова), інженерів (О. Ігнатюк), юристів (О. Бессараба), економістів (Н. Кошелева); загалом студентів (Д. Іщенко, А. Калініченко, Н. Ковальчук, Г. Черепанова, І. Середа та інші); самовдосконалення на етапі оволодіння теоретико-методологічними засадами майбутньої професії (А. Болгарський, І. Гринчук, Г. Дідич, В. Дряпіка, Т. Завадська, Л. Коваль, Т. Колишево, Г. Костюк, Г. Падалка, П. Харченко, Б. Яворський, О. Ярошенко).

Професійне самовдосконалення на думку сучасних вчених (О. Бодальов, А. Деркач) є специфічним видом професійної діяльності фахівців, невід'ємною складовою їх професійної підготовки. Цей процес є результатом свідомої взаємодії фахівця з конкретним соціальним середовищем, у процесі якої фахівець реалізує власні потреби розвинути у себе такі особистісні якості, які забезпечують успішність його професійної діяльності та життєдіяльності в цілому. Отже, професійне самовдосконалення – це свідомий, цілеспрямований процес підвищення рівня своєї професійної компетентності та розвитку професійних якостей відповідно до зовнішніх соціальних вимог, умов професійної діяльності та особистої програми розвитку [1, 250].

Актуальним у педагогіці вищої школи залишається питання визначення мотивації професійного самовдосконалення, окреслення спонук та умов, які визначають, спрямовують та регулюють процес професійного самовдосконалення майбутнього фахівця технічних спеціальностей.

Метою статті є визначення сутності мотивації професійного самовдосконалення майбутнього інженера-механіка як складової його

готовності до професійної діяльності.

В аспекті професійної інтеракції в інженерній роботі, яку ми розглядаємо як багатофункціональний процес, спрямований на застосування інтегрованих, фахових знань та застосовування їх у нових, нестандартних ситуаціях, в результаті якої відбувається забезпечення розвитку особистісних якостей і властивостей, дослідження мотивації тісно пов'язане з проблемами підвищення професіоналізму, продуктивності і ефективності діяльності фахівців інженерної галузі.

Ця думка підтримується як зарубіжними (А. Браун, А. Боурн, В. Мальцев, А. Маркова, Л. Якимаха та інші [2; 3; 4]), так і вітчизняними (М. Головатий, Н. Кривоконь, І. Петрова [5; 6]) науковцями.

У психолого-педагогічній літературі прослідковуються різні підходи вчених до визначення категорії “мотивація”, “мотив”, “мотиваційна сфера” в професійній діяльності. Зокрема, Н. Кривоконь визначає мотивацію важливим чинником професійної самоідентифікації фахівців, оскільки, як свідчать її дослідження, існує тісний зв'язок мотиваційних факторів з образами, уявленнями про працю як професійну діяльність [6, с. 136].

Як стверджує В. Беспалько, “...поняття мотивації в психолого-педагогічній науці визначає процес, в результаті якого діяльність набуває для суб'єкта особистісного сенсу, утворює стійкість його інтересу до неї і перетворює зовнішньо визначені цілі у внутрішні потреби особистості” [7, с. 97].

Характер мотивації обумовлюється особливостями етапів професіогенезу суб'єкта – вибору професії, адаптації в ній, реалізації в діяльності (В. Бодров, В. Вілюнас, Ж. Вірна, Е. Ільїн, В. Ковальов, Т. Корнілова, К. Хаккер). У цьому контексті особливо слушним є зауваження В. Москальця, що “...ключовим питанням психологічного дослідження будь-якої діяльності є з'ясування її мотивації – потреб, мотивів, інтересів, що її обумовлюють, тобто її рушійних сил” [8, с. 38].

Серед багатьох трактувань мотивації, які різнобічно розкривають її сутність, заслуговує на увагу визначення О. Скрипченко. На її думку, мотивація – це система чинників, що детермінують поведінку (потреби, мотиви, ціль, наміри, прагнення), або характеристика процесу, що стимулює та підтримує активність особистості на потрібному рівні [9, с. 276-277]. Тобто мотивація визначається як система мотивів, що детермінує відповідні форми діяльності. Мотив, на відміну від мотивації, розглядається як те, що належить суб'єкту діяльності і є її стійкою особистісною властивістю, що з середини спонукає до певних дій.

У працях О. Осадько, С. Рубінштейна, Г. Щукіної “мотив” визначають як внутрішній стимул до дії, усвідомлену спонуку до певного виду дій. “Мотив як усвідомлена спонука до певної дії, – стверджує С. Рубінштейн, – власне, і формується в міру того, як людина враховує, оцінює, зважає

обставини, в яких вона перебуває, і усвідомлює мету, що перед нею постає. Від ставлення до них і народжується мотив із його конкретною змістовністю, необхідною для реально життєвої дії. Мотив як спонuka – це джерело дії, що його породжує; але, щоб стати таким, він повинен сам формуватися” [10, с. 264]. Згадані дослідники засвідчують наявність безпосереднього зв'язку і взаємозумовленості характеру мотивації й результативності навчання та пізнавальних інтересів.

Узагальнюючи ці означення, можна прийти до висновку, що мотив – є внутрішнім спонуканням до діяльності, те, заради чого індивід здійснює певну діяльність. Отже, мотиваційна сфера характеризується визначеністю для кожної людини, її своєрідністю. Мотиваційні сфери різних людей відрізняються одна від одної за змістом мотивації, структурою, ієрархією, силою та стійкістю мотивів.

Мотиваційна сфера особистості динамічна. Динаміка мотивів може бути як позитивною так і негативною стосовно ефективності діяльності. Ці загальні характеристики динаміки мотиваційної сфери свідчать лише про формування, розвиток у певному напрямку, зміцнення мотиваційної сфери або її послаблення, що може проявитися у зміні відношення до різних видів діяльності, переважності її вибору [11].

Одною з базових, інтегрувальних складових мотиваційної готовності майбутніх інженерів-механіків є *мотивація професійного самовдосконалення*, адже саме вона забезпечує постійний професійний розвиток особистості відповідно до вимог професійної діяльності в ситуації соціальної, економічної, наукової, інформаційної невизначеності.

Розглянемо зміст мотивації професійного самовдосконалення майбутнього інженера-механіка вищого навчального закладу для визначення тих умов, які б сприяли розвитку його мотивації.

Аналіз літературних джерел дозволяє визначити мотивацію професійного самовдосконалення як сукупність усіх спонук та умов, які детермінують, спрямовують та регулюють процес професійного самовдосконалення фахівця [12; 13; 14].

Вчені з інженерно-технічної справи (М. Бакка, В. Бузило, В. Білецький, О. Кузьменко, В. Соколов, Ю. Халимендик та інші) стверджують, що у реальній практиці стан професійної мотивації студентів не відповідає сучасним вимогам та не дозволяє забезпечити успішне формування в них професійної спрямованості. Однією з причин такого стану речей науковці вважають суттєве падіння престижу професії інженера, про що свідчить і зниження конкурсу при вступі до ВНЗ. Це призводить до того, що тільки незначна частина абітурієнтів вступає до ВНЗ, усвідомлено обираючи цю професію, решта просто хоче отримати вищу освіту, в силу різних причин, не маючи можливості навчатися в більш привабливих для них навчальних закладів.

Разом з тим слід зазначити, що оскільки мотивація є гнучкою,

рухливою системою, то на неї можна і потрібно впливати педагогічними засобами. Це дозволяє навіть в ситуації, коли вибір студентом професії інженера був недостатньо усвідомленим чи взагалі майже випадковим, серйозно зацікавити його майбутньою спеціальністю залучити до активного оволодіння основами професійної діяльності і, як наслідок – сформувати в нього професійну компетентність, реалізуватися в особистісному та професійному плані.

Відтак слід зазначити, що **мотивація професійного самовдосконалення майбутніх інженерів-механіків** є комплексом мотивів, що спонукають молодих людей до оволодіння професійними знаннями, уміннями і навичками, становлення активної життєвої позиції.

Формування мотивації професійного самовдосконалення майбутніх інженерів зумовлюються складною ієрархічною системою суспільно-значущих й особистісних мотивів, у якій вищим рівнем мотивації є перетворення потреби в свідомий інтерес, особистісну цінність, а цінності – у мету діяльності. Розвиток мотивів професійної діяльності здійснюється у напрямі від зовнішніх спонук до появи власних мотиваційних утворень [15, с. 142].

Таким чином, структура мотивації професійного самовдосконалення майбутнього інженера-механіка складається із сукупності мотивів (внутрішніх і зовнішніх) та ставлень до різних аспектів професійної діяльності і їх удосконалення.

Передусім, до *зовнішніх* мотивів професійного самовдосконалення належать соціальні мотиви, які можуть бути широко представлені (бажання зайняти певне місце в суспільстві, підвищити соціальний статус, мотиви особистісної самореалізації і престижу) та вузько представлені (прагнення мати матеріальну винагороду). До *внутрішніх* належать мотиви пізнавальні, самоствердження, саморозвитку, самореалізації (йдеться про прагнення до самоактуалізації, бажання підвищити свої індивідуальні можливості, реалізувати індивідуальний потенціал особистісного зростання).

З огляду на це, мотиваційний компонент професійного самовдосконалення визначено нами як професійно-особистісну характеристику, що відбиває систему ціннісних ставлень майбутнього інженера до професійної діяльності та її результатів, і забезпечує умови для реалізації професійних функцій при вирішенні виробничих завдань.

Серед провідних мотиваційних аспектів, що характеризують професійне самовдосконалення майбутніх інженерів-механіків можна виділити: мотиви осмислення обраної професії; мотиви інтересу до професійної діяльності; мотиви, що пов'язані з відображенням деяких особливостей професійної діяльності, таких як престиж та суспільна значущість; мотиви, що дозволяють особистості розвинути в умовах професійної діяльності: саморозкриття, самоствердження, матеріальне

задоволення, творчий саморозвиток; мотив зацікавленості, що характеризується впливом зовнішніх факторів сьогодення (середня заробіток, санітарно-гігієнічні умови, матеріально-технічна база, організація праці та інші).

У зв'язку з цим можливо виділити деякі напрямки ефективного впливу на процес розвитку мотивації професійного самовдосконалення.

Перший напрямок, мета якого сформувати попередню потенціальну готовність фахівця до позитивного сприйняття професійної діяльності прагнення та бажання, інтерес до професії. Формування позитивних установок на професійне самовдосконалення може бути здійснено при допомозі конкретизації змісту і характеру організації навчального процесу. Як слушно зазначає О. Матюшкін, на початку навчання у ВНЗ студент повинен “перестати” бути школярем, а до його закінчення – студентом: навчальна діяльність має поступово трансформуватись у професійну з відповідною перебудовою потреб, мотивів, цілей, засобів і результатів [16]. Реалізація цього завдання можлива на основі впровадження комплексного підходу до організації навчального процесу, який забезпечує моделювання за допомогою дидактичних форм, методів і засобів предметного та соціального змісту майбутньої професійної діяльності студентів. За такої умови навчальна діяльність стає особистісно значущою, оскільки в ній простежуються особливості майбутньої професії, навчальний матеріал набуває особистісного смислу, який виражається в переживанні професійної значущості засвоєваних знань і умінь, що, у свою чергу, стає важливим чинником стимулювання пізнавальної активності студентів і формування у них ціннісного ставлення до інженерної професії.

Другий напрямок, пов'язаний з створенням таких обставин, за яких студент може зайняти активну особистісну позицію й найбільш повно розкритися як суб'єкт успішного професійного самовдосконалення. Досягнення такої трансформації можливе за умови комплексного застосування методів і форм активної навчально-пізнавальної діяльності, які забезпечують суб'єктну позицію майбутніх фахівців у педагогічному процесі. Механізмом розвитку мотивації цього напрямку є цілеспрямоване моделювання та розвиток ситуацій самовдосконалення, при яких майбутній інженер постійно зіштовхується з необхідністю активно розширювати та застосовувати професійні знання, вміння, актуалізувати власні професійні якості. Цей етап потребує високорозвинутих вольових якостей, адже базовою умовою успішного професійного самовдосконалення фахівця є систематична та цілеспрямована робота.

Третій напрямок – це самоконтроль та самокорекція цієї діяльності. При цьому суб'єктна позиція розуміється як здатність особистості ініціювати та організувати власну навчально-професійну діяльність, коригувати та оцінювати її результати. Одним із центральних механізмів, який визначає становлення суб'єктної позиції студентів у професійному саморозвитку

взагалі і формуванні ціннісного ставлення до професійної діяльності, є рефлексія, яка визначає самопізнання професійно важливих особистісних якостей, аналіз сучасних вимог до фахівців інженерних спеціальностей, формування уявлень про зміст інженерної професії і про себе як її представника, активізує професійне самовдосконалення.

Отже, важливою складовою професійної підготовки інженерів-механіків є створення умов для розвитку їх мотивації професійного самовдосконалення, що передбачає перехід від аморфної однорівневої системи прагнень до складної, ієрархічно побудованої, від вузької тимчасової сфери дії спонукань до стійкого автономного мотиву самовдосконалення, перетворення окремих спроб роботи над собою до постійно тривалого процесу, образу мислення фахівця.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Професійне самовдосконалення майбутніх інженерів-механіків як усвідомлена, цілеспрямована діяльність з розвитку своєї професійної підготовки й професійно-значущих якостей багато в чому визначається рівнем розвитку відповідної мотивації.

Розглянута мотиваційна сфера професійного самовдосконалення формує у майбутніх інженерів уявлення про себе як особистості в обраній професійній діяльності. Відтак, розвиток мотивації професійного самовдосконалення майбутнього інженера вищого навчального закладу є необхідною умовою формування його професійної компетентності, а сама позитивна мотивація професійного самовдосконалення є системоутворювальною складовою його підготовки до професійної діяльності.

Перспективи подальших розвідок цього напрямку вбачаємо в дослідженні самовиховання як компонента самовдосконалення майбутніх інженерів.

Використана література:

1. *Деркач А. А.* Акмеологические основы развития профессионала / А. А. Деркач. – М. : Изд-во Московского психолого-социального института; Воронеж : НПО “МОДЭК”, 2004. – 752 с.
2. *Браун А., Боурн А.* Супервизор у соціальній роботі: Супервзія догляду в громаді, денних та стаціонарних установах / А. Браун, А. Боурн ; пер. з англ. Т. Семигіної. – К. : Унів. вид-во “Пульсари”, 2003. – 240 с.
3. *Мальцев В. А.* Формирование профессиональной системы ценностей социального работника // Психология зрелости и старения. – 2002. – № 3. – С. 96-109.
4. *Маркова А. К.* Психология профессионализма / А. К. Маркова. – М. : Международный гуманитарный фонд “Знание”, 1996. – 204 с.
5. *Управлінські аспекти соціальної роботи : Курс лекцій / М. Ф. Головатий, М. П. Лукашевич, Г. А. Дмитренко, І. Л. Петрова, М. Б. Панасюк, В. А. Коростельов, М. Є. Сіницький.* – К. : МАУП, 2002. – 376 с.
6. *Кривоконь Н. І.* Соціально-психологічні чинники професійної самоідентифікації фахівців системи соціального захисту населення : дис. ... канд. психологічних наук : 19.00.05. – К., 2002. – 190 с.
7. *Беспалько В. П.* Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1989. – 192 с.

8. Москалець В. П. Основа мотивації художньо-естетичної діяльності // Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ : Плай. – 1996. – Ч. 1. – 148 с. – С. 38-48.
9. Скрипченко О. В. Загальна психологія: підручник / [О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін.]. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.
10. Рубинштейн С. Л. Проблемы общей психологии / С. Л. Рубинштейн. – М. : Педагогика, 1973. – 424 с.
11. Ковалев В. И. Мотивы поведения и деятельности / В. И. Ковалев. – М. : Наука, 1988. – 192 с.
12. Волковицкий Г. А. Мотивация военно-профессионального самосовершенствования / Г. А. Волковицкий. – М., 1994. – 73 с.
13. Панасюк А. Ю. Управленческое общение: практические советы / А. Ю. Панасюк. – М. : Экономика, 1990. – 112 с.
14. Ситников А. П. Акмеологический тренинг : Теория. Методика. Психотехнологии / А. П. Ситников. – М. : Технологическая школа бизнеса, 1996. – 428 с.
15. Тернопільська В. І. Сучасні тенденції мотивації навчально-професійної діяльності студентів / Вісник національного університету оборони України : зб-к наук. праць. – К. : НУОУ, 2012. – Вип. 5 (30). – С. 141-144.
16. Матюшкин А. М. Проблемные ситуации в мышлении и обучении / А. М. Матюшкин. – М. : Педагогика, 1972. – 208 с.

References:

1. Derkach A. A. Akmeologicheskie osnovy razvitiya professionala / A. A. Derkach. – М. : Izd-vo Moskovskogo psikhologo-sotsialnogo instituta. – Voronezh : NPO “MODEK”, 2004. – 752 s.
2. Braun A., Bourn A. Supervizor u sotsialnoi roboti: Superviziia dohliadu v hromadi, dennikh ta statsionarnykh ustanovakh / A. Braun, A. Bourn ; per. z anhl. T. Semyhinoi. – К. : Univ. vyd-vo “Pulsary”, 2003. – 240 s.
3. Maltsev V. A. Formirovanie professionalnoy sistemy tsennostey sotsialnogo rabotnika / V. A. Maltsev // Psikhologiya zrelosti i stareniya. – 2002. – № 3. – S. 96-109.
4. Markova A. K. Psikhologiya professionalizma / A. K. Markova. – М. : Mezhdunarodnyy gumanitarnyy fond “Znanie”, 1996. – 204 s.
5. Upravlinski aspekty sotsialnoi roboty: kurs lektsii / M. F. Holovatyi, M. P. Lukashevych, H. A. Dmytrenko, I. L. Petrova, M. B. Panasiuk, V. A. Korostelov, M. Ye. Sinytskyi. – К. : MAUP, 2002. – 376 s.
6. Kryvokon N. I. Sotsialno-psykholohichni chynnyky profesiinoi samoidentyfikatsii fakhivtsiv systemy sotsialnoho zakhystu naselennia: dys. ... kand. psykholohichnykh nauk : 19.00.05. / N. I. Kryvokon. – К., 2002. – 190 s.
7. Bepalko V. P. Slagaemye pedagogicheskoy tekhnologii / V. P. Bepalko. – М. : Pedagogika, 1989. – 192 s.
8. Moskalets V. P. Osnova motyvatsii khudozhno-estetychnoi diialnosti / V. P. Moskalets // Zbirnyk naukovykh prats: filiosofiiia, sotsiolohiia, psykholohiia. – Івано-Франківськ : Плай, 1996. – Ч. 1. – 148 с. – С. 38-48.
9. Skrypchenko O. V. Zahalna psykholohiia : pidruchnyk / O. V. Skrypchenko, L. V. Dolynska, Z. V. Ohorodniichuk ta in. – К. : Lybid, 2005. – 464 s.
10. Rubinshteyn S. L. Problemy obshchey psikhologii / S. L. Rubinshteyn. – М. : Pedagogika, 1973. – 424 s.
11. Kovalev V. I. Motivy povedeniya i deyatelnosti / V. I. Kovalev. – М. : Nauka, 1988. – 192 s.
12. Volkovitskiy G. A. Motivatsiya voenno-professionalnogo samovershenstvovaniya / G. A. Volkovitskiy. – М., 1994. – 73 s.
13. Panasyuk A. Yu. Upravlencheskoe obshchenie: prakticheskie sovety / A. Yu. Panasyuk. – М. : Ekonomika, 1990. – 112 s.
14. Sitnikov A. P. Akmeologicheskiy trening : Teoriya. Metodika. Psikhotehnologii / A. P. Sitnikov. – М. : Tekhnologicheskaya shkola biznesa, 1996. – 428 s.
15. Ternopil'ska V. I. Suchasni tendentsii motyvatsii navchalno-profesiinoi diialnosti studentiv / V. I. Ternopil'ska // Visnyk natsionalnoho universytetu obrony Ukrainy : zb-k nauk. prats. – К. : NUOU, 2012. – Vyp. 5 (30). – S. 141-144.

16. *Matyushkin A. M. Problemnye situatsii v myshlenii i obuchenii / A. M. Matyushkin. – M. : Pedagogika, 1972. – 208 s.*

ДЕРЕВ'ЯНКО Е. В. Мотивация профессионального самоусовершенствования будущего инженера-механика.

В статье определена сущность мотивации профессионального самоусовершенствования будущего инженера-механика как составляющей его готовности к профессиональной деятельности, предоставлены условия для ее развития. Выделены направления эффективного воздействия на процесс развития мотивации профессионального самоусовершенствования будущих специалистов технических специальностей.

Ключевые слова: будущие инженеры-механики, профессиональная деятельность, мотивация, профессиональное самоусовершенствование.

DEREV'YANKO H. V. Motivation of professional self-perfection of future engineer of mechanic.

In the article the nature of future mechanical engineer's professional self-cultivation is determined as his readiness component, the conditions for his development are provided. The directions of effectively impacts on the process of the motivation of future technical specialties' development in their professional self-cultivation are emitted.

Keywords: future mechanical engineer, professional occupation, motivation, professional self-cultivation.

УДК 378.146

Дибкова Л. М.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ПРИ ПРОВЕДЕННІ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Стаття присвячена питанню застосування системного підходу у педагогічних дослідженнях. Акцентується, що розгляд об'єкта як системи дозволяє виявити його внутрішні і зовнішні взаємозв'язки, проаналізувати компоненти даної системи із урахуванням їх місця і функцій. Доведено необхідність застосування системного підходу при проведенні оцінювання результатів навчальної діяльності студентів ВНЗ.

Ключові слова: взаємозв'язок компонентів, навчальні результати, оцінювання, система, системний підхід.

Застосування системного підходу у дослідженнях педагогічних питань спричинено широким спектром проблем, розв'язання яких ґрунтується на аналізі впливу тих чи інших чинників на загальний результат. Основною концепцією системного підходу до організації і управління як процесу є взаємозв'язок частин чи підсистем, функціонування яких підпорядковані головній меті. Таким чином, методологічне значення застосування системного підходу в різних науках і, зокрема, в педагогіці полягає в тому,